

SAMO ŠTIRI OBČINE, RADODARNE DO POMOČI POTREBNIH

Na Igu, v Brezovici in Škofljici ter v Odrancih zagotavljajo brezplačno pomoč na domu

Slovenija - sobota, 07.07.2012 Tekst: Petra Mlakar, Darja Valenčič

LJUBLJANA - Pomoč na domu je Pomurcem končno spet dosegljiva po skorajda povprečni slovenski ceni. Ob koncu lanskega leta se je namreč zanje, čeprav območje velja za eno najbolj socialno ogroženih, močno podražila in so zanjo plačevali skoraj 10 evrov na uro.

Poteza ministrstva za delo je lani Pomurcem

močno dvignila ceno pomoči na domu. Zanje so morali plačevati rekordnih 9,71 evra. (Foto: Luka Cjuha)

To je bilo konec lanskega leta največ v Sloveniji. Za to je bila kriva ukinitve sofinanciranja pomoči na domu prek aktivne politike zaposlovanja, za katero se je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve odločilo po desetih letih, je pojasnila direktorica lendavskega centra za socialno delo Erika Verbančič.

Pomurskim uporabnikom pomoči na domu so zdaj na pomoč priskočile občine (Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Lendava, Turnišče in Velika Polana), ki so povišale svoje sofinanciranje (dolžne so kriti polovico ekonomske cene). Ura pomoči pri njih od tega meseca naprej stane 5,94 evra, v Odrancih pa je brezplačna. Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pa pravijo, da je pomoč na domu ponovno možno izvajati prek ukrepov aktivne politike zaposlovanja, saj je razpis za javna dela pri zavodu za zaposlovanje še vedno odprt.

Pomagajo si med sabo

V okviru javne službe so pomoč na domu ob koncu lanskega leta izvajali v 200 slovenskih občinah, pravi **Mateja Nagode** iz Inštituta RS za socialno varstvo, kjer zbirajo in analizirajo tovrstne podatke. V enajstih občinah na ta dan ni bilo uporabnikov. Med takšnimi občinami je še danes Horjul. Sklenjen imajo sicer sporazum za izvajanje s pristojnim centrom za socialno delo, nimajo pa določene cene za pomoč. "Preprosto zato, ker potreb po pomoči na domu v naši občini ni. Smo podeželska občina in veliko pomoči starejši dobijo znotraj družinskega kroga. Če se bodo pojavile potrebe, pa bomo določili ceno in pomoč začeli izvajati," pravi **Urška Marolt**, ki je zadolžena za

družbene dejavnosti. Trije občani so se sicer zanimali za pomoč na domu, a bi jo uporabljali edino v primeru, če bi bila brezplačna.

Podobno je na Jezerskem. Kot pojasnjuje **Jasna Durić**, ima občina s Centrom za socialno delo Kranj sklenjeno pogodbo o izvajanju in financiranju storitev pomoči na domu. "Vendar pa smo glede na našo majhnost in število prebivalcev tudi sami hitro seznanjeni s potrebami naših občanov, tudi tistih, ki se nanašajo na socialnovarstvene storitve. Občina Jezersko bo izbrala izvajalca pomoči na domu, ko bodo za to izkazane potrebe, ki pa jih za zdaj še ni. V minulem mesecu se je tako prvič na nas obrnila občanka, ki se je informativno zanimala za storitev pomoči na domu."

Brezplačna pomoč je poštena do družbe

Povprečna cena, ki jo plača uporabnik, je konec lanskega leta znašala 5,12 evra, kar je 70 centov več kot eno leto pred tem. Najvišja zabeležena cena (v pomurskih občinah) pa je bila prav tako znatno višja kot leto pred tem, ko je znašala 8,04 evra, opozarja Nagodetova.

Medtem ko si ponekod uporabniki komajda lahko privoščijo pomoč na domu, je drugod, na primer na Brezovici, brezplačna. "Običajno uporabniki sodijo med socialno bolj ogrožene in bi se marsikdo pomoči, če bi bila plačljiva, odpovedal oziroma bi pomoč odpovedali njihovi otroci, ki za starše ne bi bili pripravljeni plačevati pomoči," pravi **Nasta Petan**. Tako pa marsikateremu starejšemu omogočijo, da dlje časa ostane v domačem okolju in se mu ni treba preseliti v dom za starejše.

Na Brezovici za 44 uporabnikov prek Centra za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik skrbijo tri oskrbovalke. Pomoč jim uspe zagotoviti vsem, ki jo potrebujejo. "Menimo, da sistem pri nas dobro deluje. Na občini do zdaj nismo prejeli še nobene pritožbe v zvezi z izvajanjem storitve pomoči na domu, kar kaže, da so uporabniki zadovoljni," pravi Petanova.

Podobno je tudi v občini Ig. Župan **Janez Cimperman** pravi, da občina zagotavlja brezplačno pomoč na domu 34 uporabnikom, ki jo izvajajo tri izvajalke s pristojnega centra za socialno delo. Cimperman meni, da je zagotovitev brezplačne pomoči starejšim ljudem, ki jo potrebujejo, pošteno od družbe in od skupnosti. "To je tudi edino področje, katerega financiranja ob varčevalnih ukrepih nismo znižali, medtem ko je desetodstoten rez v sredstva doletel kulturne ter športne dejavnosti, investicije in vse ostalo." Čakalne vrste za pomoč na domu na Igu nimajo, pravi župan. Je pa nekaj starejših ljudi, ki bi takšno pomoč potrebovali, a je ne želijo prejemati, saj ne želijo, da bi jih doma kdo obiskoval.

Pomoč na domu je bila ob koncu lanskega leta za uporabnike brezplačna še v Odrancih in na Škofljici.

To ni čistilni servis

*Mnogo ljudi še vedno ne ve, da pomoč na domu sploh obstaja. V Pomurju jim pri obveščanju pomagajo patronažne sestre. Včasih svojci za takšno pomoč izvedo šele, ko starejšega nameščajo v dom, priznava tudi **Martin Kopatin**, direktor Zavoda Pristan, ki nudi pomoč na domu v sedmih občinah. Če ljudje vedo za pomoč na domu, pa po izkušnjah izvajalcev ne poznajo njene vsebine. "Pogosto nas zamenjujejo s čistilkami, češ, boste*

*prišli malo počistit," pravi koordinatorica pomoči na domu pri Zavodu Pristan **Nada Jerala** in dodaja, da tudi sicer ljudem, ki se znajdejo v tovrstni situaciji, manjka informacij, kje naj dobijo plenice, ostale pripomočke in podobno.*

Osnutek zakona o dolgotrajni oskrbi še letos?

Področje pomoči na domu in drugih storitev v domačem okolju naj bi uredil zakon o dolgotrajni oskrbi in o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. Čeprav so ga vladajoči vključili v koalicijsko pogodbo, o napredku pri iskanju rešitev dolgo ni bilo sledu. Zdaj pa se ustanavlja delovna skupina, ki jo bodo sestavljali predstavniki ministrstev in različnih interesnih skupin. Dopolnjen in spremenjen osnutek zakona naj bi, pravijo na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, skupina pripravila do konca letošnjega leta in ga v začetku naslednjega leta poslala v javno obravnavo.